

Соколов О.О., Репан Я.О.,
студенти 4 курсу, гр. Ю-411, юридичного факультету
Науковий керівник: Рибіцький С.Б.,
Дніпропетровський гуманітарний
університет, м. Дніпро, Україна

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН У МИТНІЙ СФЕРІ

Статтю присвячено адміністративно-правовому регулюванню інформаційних відносин у митній сфері. Проведена характеристика впливу інформаційного суспільства на становлення саме інформаційного права. Встановлено основні міжнародні правові акти, що регулюють розвиток інформаційного суспільства в митній сфері. Охарактеризовано вплив інформації на еволюцію адміністративно-правового регулювання митної сфери.

***Ключові слова:** адміністративно-правове регулювання, адміністративно-правове регулювання інформаційних відносин, інформаційні відносини в митній сфері, інформаційні відносини, митна справа.*

Вступ. З розвитком інформаційних і комунікаційних технологій пов'язується більшість змін на шляху до інформаційного суспільства. Нині відбувається «інформаційна революція», яка змінює традиційні схеми загальної взаємозалежності постійним збільшенням кількості каналів комунікацій у світовій політиці й економіці та стає передумовою становлення, розвитку нової інформації – інформаційного постіндустріального суспільства. Наприкінці ХХ століття сталися основні зміни в сприйнятті самого поняття інформації та її соціального значення в суспільстві й державі [2].

Із часу проголошення державного суверенітету в Україні створюється національна законодавча система правового механізму регулювання інформаційних відносин у митному праві, нормативне регулювання під час здійснення митних процедур з урахуванням темпів їх проникнення в різні сфери громадської діяльності [7].

З метою впорядкування та врегулювання цих відносин на державному рівні виникає потреба юридично визначити найбільш важливі правові норми поведінки їх учасників, у тому числі в процесі попередження правопорушень, вчинених у сфері громадських інформаційних відносин. Таке положення зумовило необхідність виділення в державному управлінні напряму державного управління у сфері державних інформаційних відносин. Його метою є втілення в життя державної політики в умовах становлення й розвитку процесів правового регулювання у сфері інформаційних відносин. Це інструмент державного управління процесами в митній сфері держави: створення інформаційних ресурсів та захист національної інформаційної безпеки. Інформаційні відносини в митній сфері та

їх правовий механізм мають стати державною політикою інформатизації правовідносин у митному праві. У Законі України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» [1] законодавець визначив державну політику у сфері інформатизації та з'ясував механізм її реалізації. Останнім часом в Україні відбуваються якісні зміни в процесах управління на всіх рівнях, зумовлені інтенсивним упровадженням новітніх технологій. Швидке вдосконалення інформатизації та проникнення її в усі сфери життєво важливих інтересів зумовлює, крім безперечних переваг, також появу низки стратегічних проблем у регулюванні інформаційних відносин під час здійснення митних процедур. Посилюється небезпека несанкціонованого втручання в роботу комп'ютерних, інформаційних і телекомунікаційних систем. У сучасних умовах поряд із кроками в напрямі розвитку інформаційного суспільства важливими є питання його захисту, захисту інформаційної безпеки й інформаційних національних інтересів України. Складний механізм впливу інформаційних технологій на інформатизацію митних відносин є важливим викликом сучасності, у тому числі в Україні.

Сьогодні велику роль у поширенні інформації відіграють електронна техніка, Інтернет, цифрові технології. Інформація не має чіткої форми та не обов'язково повинна бути результатом інтелектуальної праці. Інформація існує постійно й не завжди пов'язана з людиною, будь-які природні події несуть у собі інформацію, яка може бути сприйнята людиною.

Інформаційна безпека в митній сфері має велике значення для забезпечення класифікації митних відносин інформаційного права. Створення розвиненого та захищеного середовища є неодмінною умовою розвитку суспільства й держави, в основі якого мають бути найновіші автоматизовані технічні засоби. Відповідно до вимог Закону України «Про інформацію» [3], Закону України «Про державну таємницю» [4] та Закону України «Про захист інформації в автоматизованих системах» [5] (нині діє в новій редакції Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах») [6] основним об'єктом захисту в інформаційних системах є інформація з обмеженим доступом, інформаційні відносини у сфері митного права.

Також хотілось би зазначити, що Всесвітня митна організація (ВМО), визнала підходи до прискорення та спрощення митних процедур у своїх програмних документах: Міжнародній конвенції щодо спрощення й гармонізації митних процедур, Рамкових стандартах безпеки й полегшення світової торгівлі. Європейська спільнота вбачає шлях до цього в зменшенні розбіжностей між митними процедурами країн світу, практичними засобами реалізації якого є створення системи «Електронна митниця» [9].

На нашу думку, критерії оцінки якості виконання митної справи в Україні можуть і мають стати складовою оцінки роботи митних органів держави, забезпечення прав і свобод людини в інформаційній сфері, сприяти підвищенню ефективності виконання завдань, які покладаються державою на митну службу. Цілком очевидно, що прискорення та спрощення митних процедур неможливо здійснити за умови використання

старих технологій, заснованих на паперових документах. Тут на перший план виходять інформаційні митні технології, основою яких є електронний документообіг. Також «Електронна митниця» – це не тільки утворення декількох країн, це майбутнє митної спільноти світу.

На нашу думку, розвиток інформації суттєво впливає на еволюцію адміністративно – правового регулювання митної сфери відповідно до сучасних вимог інформаційного суспільства й еволюції цифрових технологій.

Висновки. Розвиток інформації в сучасній Україні суттєво впливає на еволюцію адміністративно – правового регулювання митної сфери відповідно до сучасних вимог інформаційного суспільства й еволюції цифрових технологій.

У сучасних умовах євроінтеграції України, великих обсягів експортно-імпортних операцій особливе значення в системі органів державного управління має Державна фіскальна служба України. Здійснення митної справи та ефективна діяльність Державної фіскальної служби України можливі лише за умови забезпечення митних органів сучасною комп'ютерною технікою, використання сучасних телекомунікаційних мереж для організації автоматизованого інформаційного обігу як у межах фіскальної служби, так і з іншими міністерствами й відомствами України, а також із відповідними уповноваженими органами інших держав.

Існують перспективи подальших наукових досліджень у цьому напрямі, зокрема щодо порівняльно-правового аналізу еволюції адміністративно-правового регулювання інформаційних відносин у митній сфері в Україні та інших країнах Європи, щодо еволюції інформаційного права в умовах розвитку електронної торгівлі, щодо впливу еволюції інформаційного суспільства на адміністративно-правове регулювання інформаційних відносин у митній сфері.

Список використаних джерел:

1. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 48. – Ст. 650.

2. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

3. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 16. – Ст. 93.

4. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 5 липня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286.

5. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 31 травня 2005 року // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 26. – Ст. 347.

6. Про основи національної безпеки : Закон України від 19 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.

7. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 249.

8. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства ООН від 22.07.2000 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_163.

9. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т. / за ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Юрид. думка, 2005. – Т. 2: Особлива частина. – 2005. – 624 с.

10. Гладківська О. В. Вплив хмарних технологій на стан інформаційної безпеки: правовий аспект / О. В. Гладківська // Інформація і право. – 2014. – № 3(12). – С. 92–101.

Соколов О.О., Репан Я.О. Административно-правовая регуляция информационных отношений в таможенной сфере

Статья посвящена административно-правовой регуляции информационных отношений в таможенной сфере. Проведенная характеристика влияния информационного общества на становление само информационного права. Установлены основные международные правовые акты, которые регулируют развитие информационного общества в таможенной сфере. Охарактеризовано влияние информации на эволюцию административно – правовой регуляции таможенной сферы.

Ключевые слова: административно-правовая регуляция, административно-правовая регуляция информационных отношений, информационные отношения в таможенной сфере, информационные отношения, таможенное дело.

Sokolov O.O., Repan YA.O. Administrativno-pravovaya regulyaciya informacionnykh otnosheniy in tamozhennoy sfere

The article is devoted to administrative and legal regulation of information relations in field of customs. The influence of evolution of information society on development of information law is characterized. The basic international conventions which regulate development of informational society are determined. The influence of information on evolution of administrative and legal regulation in field of customs is characterized.

Keywords: administrative and legal regulation, administrative and legal regulation of information relations, information relations in field of customs, information relations, customs.